

Wijziging van de omzetbelasting

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Zoals uit de miljoenennota blijkt, moeten op het gebied van de omzetbelasting drie soorten van maatregelen worden getroffen, te weten:

A. verlenging onderscheidenlijk besteding van enige tijdelijke verlaagde tarieven van de omzetbelasting;

B. het overbrengen van elektriciteit van het verlaagde tarief naar het algemene tarief van de omzetbelasting;

C. gedeeltelijke schorsing van de afbraak van de heffing van omzetbelasting op investeringen voor het jaar 1972.

Ad A. Tijdelijke verlaagde tarieven

De Wet op de omzetbelasting 1968 (*Stb.* 329) bevat enige tijdelijke maatregelen, welke zonder nadere voorziening met ingang van 1 januari 1972 zullen aflopen.

Het betreft hier:

a. het nultarief voor dagbladen en nieuwsbladen, welke krachtens abonnement worden verstrekt;

b. het 4 pct.-tarief voor citrusvruchten en tropisch fruit;

c. het 4 pct.-tarief voor muziekkuitvoeringen en toneelvoorstellingen.

Ad a. Dagbladen en nieuwsbladen

Tijdens de parlementaire behandeling van het ontwerp van de Wet op de omzetbelasting 1968 (zitting 1967-1968 - 9324) is van de zijde van de Kamer vrij algemeen aangedrongen op een tegemoetkoming aan de dagbladen op het terrein van de omzetbelasting. De toenmalige bewindslieden hebben aan dat verzoek voldaan bij de tweede nota van wijzigingen op dat ontwerp. Gelet op de omstandigheid dat naar aanleiding van een advies van de Persraad een interdepartementaal onderzoek zou worden ingesteld naar maatregelen die een verbetering van de positie van de pers zouden kunnen bevorderen, is de tegemoetkoming toen aan een termijn van drie jaar gebonden. Volledigheidshalve zij opgemerkt, dat door aanvaarding van het daartoe strekkende amendement van de heer Notenboom c.s. de maatregel is uitgebreid met nieuwsbladen krachtens abonnement.

In het rapport van de met het eerderbedoelde onderzoek belaste commissie heeft deze de aanbeveling gedaan om onder meer de onderhavige omzetbelastingmaatregel te continueren (verwezen moge worden naar de gedrukte stukken, zitting 1969-1970 - 9571). Gezien de positie van de dagbladpers, vinden de ondergetekenden het wenselijk de meerbedoelde maatregel niet te doen beëindigen. Aangezien de herstructurering van de dagbladpers nog niet is afgesloten en handhaving van het nultarief niet los kan worden gezien van de ontwikkelingen op het gebied van de omzetbelasting in E.G.-verband, is het raadzaam de continuatie in de tijd te beperken. Zij stellen derhalve voor de tijdsduur van de maatregel met drie jaar te verlengen.

Het budgettaire belang bedraagt ongeveer f 10 mln. per jaar.

Ad b. Citrusvruchten en tropisch fruit

Tijdens de parlementaire behandeling van het ontwerp van de Wet op de omzetbelasting 1968 zijn bij amendement citrusvruchten en tropisch fruit voor drie jaar onder het 4 pct.-tarief ingedeeld.

Deze tijdelijkheid had een louter budgettaire achtergrond. Uit de parlementaire discussies kan worden afgeleid, dat een blijvende rangschikking in het 4 pct.-tarief reeds destijds in een brede kring in de Kamer instemming zou hebben verkregen. Reeds tegen deze achtergrond zijn de ondergetekenden thans van oordeel dat er aanleiding bestaat deze indeling definitief te maken. Het zwaarder belasten van citrusvruchten dan binnenlands fruit zou overigens bedenkingen kunnen oproepen in het kader van de Europese Gemeenschappen. Naar hun opvatting zou voorts een andere indeling voor citrusvruchten en tropisch fruit dan voor overig fruit niet in overeenstemming zijn met de overwegingen welke ten grondslag liggen aan de huidige indeling in het verlaagde tarief van met name artikelen uit de levensmiddelensector.

Voor een uitvoerige uiteenzetting dienaangaande verwijzen zij naar de Nota inzake rangschikking van de goederen en diensten in de tarieven van de omzetbelasting (zitting 1970-1971 - 10 994).

Op grond van het vorenstaande wordt voorgesteld citrusvruchten en tropisch fruit blijvend te rangschikken onder het verlaagde tarief.

Het budgettaire belang bedraagt ongeveer f 22 mln. per jaar.

Ad c. Muziekkuitvoeringen en toneelvoorstellingen

Voor muziekkuitvoeringen en toneelvoorstellingen (opera's, operettes, dansen, pantomimes, revues, cabarets en circussen daaronder begrepen) geldt, in afwachting van de geleidelijke afschaffing van de vermakelijkheidsbelasting, voor de jaren 1969, 1970 en 1971 het verlaagde tarief van de omzetbelasting. Deze tegemoetkoming is het gevolg van de aanvaarding van het amendement van de heer Peijnenburg c.s., aan welk amendement de gedachte ten grondslag lag dat voor deze culturele manifestaties een onverminderde cumulatie van omzetbelasting en vermakelijkheidsbelasting te zwaar zou aankomen. Zonder nadere voorziening zal die cumulatie met ingang van 1 januari 1972 vrij algemeen gaan optreden. In feite zijn namelijk nog slechts weinig gemeenten overgegaan tot afschaffing van de vermakelijkheidsbelasting. Hierbij zij opgemerkt, dat de gemeenten krachtens de wet van 24 december 1970 tot wijziging van de bepalingen inzake gemeentelijke en provinciale belastingen (*Stb.* 608) eerst met ingang van 1 januari 1979 tot integrale afschaffing van de vermakelijkheidsbelasting verplicht zijn.

In verband hiermee wordt voorgesteld de geldigheidsduur van de onderhavige maatregel met drie jaar te verlengen.

Het budgettaire belang bedraagt ongeveer f 2,5 mln. per jaar.

Ad B. Elektriciteit

Het in dit wetsontwerp neergelegde voorstel tot het overbrengen van elektriciteit van het verlaagde tarief van 4 pct. naar het algemene tarief van 14 pct. maakt deel uit van het complex van voorstellen tot belastingverhogingen die nodig zijn om het gevolg voor de schatkist van reeds vaststaande en nog te treffen maatregelen op het terrein van de belastingen te compenseren.

Zoals reeds in de miljoenennota is te kennen gegeven, heeft de Regering de in de huidige periode noodzakelijke compensatie onder meer gevonden in een verhoging van de omzetbelasting op elektriciteit van 4 naar 14 pct. Een zodanige verhoging levert op jaarbasis een bate op van f 100 mln., terwijl in het jaar 1972 een meeropbrengst is te verwachten van f 93 mln.

Ad C. Schorsing afbraak investeringsheffing

Blijkens de miljoenennota is voor de dekking van tijdelijke uitgaven – in 1972 – de keuze gevallen op een gedeeltelijke schorsing van de afbraak van de heffing van omzetbelasting op investeringen. Volgens artikel 45, eerste lid, letter c, van de Wet op de omzetbelasting 1968 zou die heffing zonder nadere maatregel met ingang van 1972 verder worden afgebroken van 5,6 pct. (40 pct. van 14 pct.) naar 1,4 pct. (10 pct. van 14 pct.) en met ingang van 1973 naar nihil. Voorgesteld wordt nu het percentage van 10 pct. voor 1972 te verhogen tot 33 pct., hetgeen wil zeggen dat in 1972 niet 90 pct. van de omzetbelasting op investeringen zal mogen worden afgetrokken, maar slechts 67 pct. De heffing wordt dan van 5,6 pct. naar 4,62 pct. (33 pct. van 14 pct.) gebracht, waarna zij met ingang van 1973 vervalst. De bate van deze maatregel wordt begroot op f 420 mln. voor 1972 en f 100 mln. (overloop) voor 1973.

Toelichting op artikel I

Onderdeel A bewerkstelligt, in samenhang met onderdeel D en het verwijderen van de bestaande post c 1 uit tabel I bij onderdeel F, dat citrusvruchten en tropisch fruit blijvend zijn gerangschikt onder het verlaagde tarief.

Onderdeel B regelt de gedeeltelijke schorsing van de afbraak van de heffing van omzetbelasting op investeringen.

Bij onderdeel C wordt de geldigheidsduur van het nultarief voor dagbladen en nieuwsbladen krachtens abonnement met drie jaar verlengd.

Onderdeel E bevat het overbrengen van elektriciteit van het verlaagde naar het algemene tarief.

Onderdeel F – hiervoor reeds bij het fruit genoemd – heeft mede betrekking op de verlenging met drie jaar van de geldigheidsduur van het verlaagde tarief voor muziekkuitvoeringen en toneelvoorstellingen.

De Minister van Financiën,

R. J. NELISSEN.

De Staatssecretaris van Financiën,

W. SCHOLTEN.